

МАСЪАЛАҲОИ БОЗДОШТАНИ ПАНДЕМИЯ ВА ТАЪМИНИ АДОЛАТ ДАР НИЗОМИ ҲИМОЯИ ИҚТИМОИ МУҲОКИМА ГАРДИДАД

(Аввалаш дар сах. 1).

Фармони Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон «Дар бораи чорабиниҳои иловагӣ доир ба дастгирӣи моддии киш-роҳи аҳолие, ки ба ҳимояи иқтимоӣ ва кӯмак дар давраи пандемияи коронавирус эҳтиёҷдоранд» аз 30 июл дар ин самт қадами муҳим гардид. Бинобар ин ҳуҷҷат аз бҷет барилора 2 триллион сўм ҷудо гаштааст, ки барои дастгирӣи 1,7 миллион шах-сонӣ камтаъмин, 3,7 милли-он нафакагир ва 500 ҳазор дарёфтуқундагонӣ кўмаки иқтимоӣ равон мегардад.

Аз ҷумла, дар 5 рўзи охир ба хонаводаҳои эҳтиёҷманд кўмаки моддӣ ба миқдори 148 миллиард сўм пардохт гардид. Дар моҳи август пар-дохти 780 миллиард сўм ба-роӣ 1,7 миллион нафар, ин-чунин барои беш аз 50 ҳазор нафар ҳодимони тиббиёт ба нақша гирифта шудааст.

Ҳамватанон аз кўмаке, ки дар ҷунин вақти зарур расон-да мешавад, мамнунанд. Аммо бояд руйхати эҳтиёч-мандон барои кўмаки моддӣ оилаҳо дуруст ташаққул дода, маблағи ҷудогардида боздо-лат тақсим гардад. Дар ин бо-бат супоришҳои дахлдор дода шуд.

Дар ҷамъомад ба масъули-яти роҳбарони секторҳо ва намоёндогонӣ маҳаллаҳо ба-роӣ ба аҳоли расондани пардохтҳои иқтимоӣ эътибо-ри алоҳида дода шуд.

Ба мақомоти назоратӣ дав-латӣ барқарор намулдани на-зорати доимӣ аз болои ду-руст тақсим намулдани маблағ ва андешидани чораҳо барои роҳ наоддан ба поймолсозии қонун супориш дода шуд.

Чорабиниҳои марбут дар қарори Президент «Дар бо-раи чорабиниҳои иловагӣ доир ба автоматиконӣ тар-тиби додани хидматрасонии иқтимоӣ давлатӣ ва кўмак ба аҳоли», ки 4 август ба имзо расидааст, муайян карда шу-

дааст, ки бинобар он дар мамлакат Руйхати ягонаи иқтимоӣ ба амал татбиқ кар-да мешавад.

Низом дар вилояти Сир-дарё озмуда шуда, самара-бахши худро собит намулд. То охири сол онро зина ба зина дар тамоми минтақаҳо татбиқ менамоянд. Ногузирӣи руйхат аз он ҷиҳат муҳим аст, ки дав-лат домани кўмаки иқтимои-ро васеъ менамояд. Интизор меравад, ки то охири сол тар-киби дарёфтуқундагонӣи кўмаки иқтимоӣ ба 1,2 мил-лион нафар, соли 2021 бо-шад, ба 1,5 миллион нафар мерасад. Руйхати ягонаи иқти-моӣ имкон медиҳад, ки тамо-ми кўмакҳои иқтимоӣ аз рӯи маҳали ягона ва ҳуҷҷати ягона расонда шаванд.

Аз ҷама муҳим ин аст, ки аз 1 январӣ соли оянда шаҳрвандонро ҷамъ овар-дани беш аз 30 намуни маъ-лумотнома аз 12 идора, ки ҳоло ҷорӣ аст, зарур наме-гардад. Расондани 30 наму-ди кўмаки иқтимоӣ ва хид-матрасонӣ ба таври назар-рас содда мегардад.

Дар ҷамъомад таъкид шуд, ки руйхати оилаҳо, ки ба кўмаки моддӣ ниёз доранд, дар маҳаллаҳо бо риояи адолат бояд тартиб дода шуда, аз ҷониби шўроҳои депутатҳои халқи маҳаллӣ тасдиқ гардад.

Аҳамияти пузурӣ намуна-ни назорати маҳалла ва ҷамъият барои тақсими адо-латноки маблағ, ҷалб наму-дани солхўрдагон ва фаё-лон барои расондани кўма-ки иқтимоӣ таъкид шуд.

Дар бобати сари вақт ва бе ҳатулқори қозғабозӣ расондани 200 миллиард сўм барои муқофотиҳои 50 ҳазор нафар қорамдонӣи кўмаки таъҷилии тиббӣ су-пориш дода шуд.

Дар ҷамъомад видеосе-лектарӣи вазирон, ҳокимон ва роҳбарони секторҳо дар бораи қорҳои иҷрошуда ҳисобот доданд.

ЎЗА.

Вилояти Сурхондарё аз ҳудудҳои қулай барои самти қорводорӣ ба ҳисоб ме-равад. Соҳибқор Амон Асадов аз ин ҳолат истифода бурда соли 2005 хоҷагии фермерии қорводорӣ ва наслгирӣи «Азим Сурхон»-ро ташкил намулд. Ў фаёли-яти худро аз 10 гектар майдон оғоз намулда, алҳол онро ба 69 гектар васеъ гар-донд. Соли 2008 ба хоҷагӣ аз Олмон ҷанд сар гов оварданд. Имрўзо миқдори онҳо зиёд шуда, даромад ҳам бештар мегардад. Ин ҷо 19 нафар бо ҷойи қори доимӣ таъмин мебошад. Гушт ва маҳсулоти шири хоҷагиро ба муассисаҳои таъ-лими томактабии ҳудуд, қисмҳои ҳарбӣ ва марказҳои савдои вилоят расонда медиҳанд. Аз Олмон овардани боз 62 сар қорво ва дар хоҷагӣ ба роҳ мондани азнавқоркарди шир бо технологияи замонавӣ ба нақша гирифта шудааст.

Дар сурат: дар хоҷагии фермерии «Азим Сурхон».

Суратгир: Ч. ҚЎЗИМУРДОВ (ЎЗА).

ЭЪТИБОР БА ЭҲТИЁЧМАНДОН

Қабулхонаи Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон дар ноҳияи Шофиркон дар давраи карантин ба масъалаи дастгирӣи намулдани табақаҳои камдаромади аҳоли, аз ҷумла ногиронӣ, онҳое, ки ба тангии иқтисодӣ гирифтдор шудаанд ва бо қор таъминкунии занон ва дуктарони бекормонда эътибори ҷудогона медиҳад.

Онҳо 17 июли соли қорӣ бо ваъзи қорҳо дар ҷамоати шаҳрвандони ма-ҳаллаи Навбахор, ки шомо-ли сектори сеюми ноҳия аст, аз наздик шинос шу-данд. Аён гардид, ки дар ҳудуд аз 16 март то 17 июл, яъне дар давоми қор моҳ ба 70 нафар эҳтиёҷмандон

қўмак расонда шудааст. Қор-мандони қабулхона интихо-бан ба ҳашт хонадон рафта ба ин бовар гардид. Ин-чунин маълум гардид, ки хоҷа-гии фермерии «Бехрўз Т» ба ду оила баҳри қишти тақдорӣ як гектар замин ҷудо карда-аст ва дар он зироати арзан ҳоло нашоунамо меёбад.

Ҳамин тариқ 14 нафар бо-нувоии муваққатан бекор-монда ба қорҳои ҷамоати музднок ҷалб шудаанд. Ал-батта, қарағни омузиш му-вофиқи талабҳои карантин сурат гирифтааст. Қабулхо-на аҳолиро водор месозад, ки дар давраи карантин онҳо бояд дар ҳавли бо-шанд. Агар зарурати му-роҷият пеш ояд, аз телефо-ноҳои хидматӣ ва почтаи элек-тронии қабулхона исти-фода мебаранд.

А. АВЕЗОВ,
ҳабарнигори
«Овози тоҷик»
дар вилояти Бухоро.

ҚОРХОНАИ МО ДАР ОСИЁИ МАРКАЗӢ ЯГОНА АСТ

(Аввалаш дар сах. 1).

Ба гуфтаи ин менеҷер матои мўи-наи гўсфанди австрали нисбат ба матои мўинаи маҳаллӣ ва пахтагӣи ҳафт баробар бештар ба ҳарорати офтоб ва таъсири дигари беруна тобовартар мебошад.

– Муҳимтар аз ҷама, ин матоъ ба-роӣ бадани инсон қобилияти ҳавогу-заронии бештар доранд ва баданро аз арақ қардан нигоҳ медоранд. Қор-хонаи мо дар Осийи Марказӣ бо ҳамаи ҷиҳати худ фарқ мекунад, ки истеҳсоли маҳсулот ба тарзи инно-ватсионӣ ба роҳ монда шудааст. Му-

тахассисони мо дар ҳориҷа таълим гирифтаанд ва нисбати қору вазифа хеле масъулияти зиёд эҳсос меку-нанд, – афзуд Диана Мустафоева.

Дар қорхона 300 нафар занону дуктарони маҳаллӣ машғули қор ме-бошанд. Як гурўҳ ҷавонмардон қори ҷамъӣ таҳизоту дастгоҳҳои назор-рат мекунад. Ба таъкиди Диана теъ-доди қорқоран соли оянда ба 700 нафар афзоиш меёбад.

Овардани таҳизоту дастгоҳҳои «Наримтекс», ки ба истеҳсоли матои мўина итисос ёфтаанд, натиҷаи та-лошҳои зиёди онҳо ҷиҳати ҷалби сармоияи ҳориҷӣ мебошанд. Маса-лан, барои аз Италия овардани дас-

тгоҳҳо 7 миллиону 900 ҳазор дол-лар амриқӣ маблағ тақозо шудааст.

Дар лабораторияи махсуси қор-хона матои бофташуда ҷанд қарат аз да-стгоҳи лабораторӣ мегузарад. Зеро матоъ бояд рақобатпазир бошад, ва-гарна қорхона муштариёни худро аз даст хоҳад дод.

– Шумо ҳоло мебинед, ки ҳар як порай матоъ аз санҷиши дақиқ мегу-зарад. Ин дастгоҳ барои иҷрои ҳамаи қор муқаррар шудааст. Агар ягон на-муди матоъро ба ҳамаи андозаи за-рури санҷида набаромем, фардо худӣ мо зарар мебинем. Зеро ҳар матоъ ба меёри стандарти ҷаҳонӣ бояд му-

тобиқат намоёнд. Дар акси ҳол худӣ қорхона зарари қалон мебинанд, – гуфт мудири лабораторияи қорхона Бехрўз Шўҳратов.

Бино ба маълумоти мутахассисо-ни қорхонаи «Наримтекс» матои мўи-наи истеҳсоли ин қорхона дорои моддаи креатин низ мебошад. Мод-даи креатин барои дур рондани бак-терияҳои ногувор муносибат мекунад ва ба бадбўӣ шудани бадан роҳ на-медихад.

Мирасрор АҲРОРОВ,
ҳабарнигори
«Овози тоҷик».
Вилояти ҚАРҶОНА.

ТОҶИКИСТОН ВА ЎЗБЕКИСТОН ҚАДАМҲОИ УСТУВУРО ОЯНДАДОР ДАР ТАҲКИМИ МУНОСИБАТҲО

(Аввалаш дар сах. 1).

ДУ НОБИҒАИ БУЗУРГ...

Дўстии мутақобилаи халқҳои ўзбек ва тоҷик, ки бо риштаҳои хешутаборӣ мустаҳ-кам гардидаанд, дар асарҳои Абдурахмони Ҷомӣ ва Мир Алишери Навоӣ низ ба таври зебо инъикос ёфтааст. Ҳатто дўстиву ҳа-мкорӣи байни ду суҳанварӣ бузург дар қарин шудани халқҳои мо саҳми муҳим гузошта-анд. Маълум аст, ки ба туфайли раҳнамоӣ ва маслиҳатҳои Абдурахмони Ҷомӣ Алише-ри Навоӣ ба яке аз нобиғаҳои адабиёти му-този ўзбек ва тоҷик табдил ёфт. Номии ба шогирди вазираш Навоӣ фиришодаи устод Ҷомӣ моро ба ҳайрат мегузорад. Ҷомӣ аз ў хоҳиш кардааст, ки нигоҳубини фарзандо-ни Хоҷа Аҳрори Валиро бар дўши худ ги-рад. Хоҳиши устодаш барои Навоӣ хеле муҳим буд ва ў бешубҳа иҷро кард.

Дар «Шоми дўстӣ», ки 9 март соли 2018 ба шарофи сафари давлатии Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон ба Тоҷикистон таш-кил гардид, Пешвои миллати тоҷикон, му-қтарам Эмомалӣ Раҳмон дар бораи муноси-батҳои дўстии байни ду халқ суҳан гуфта, аз қавли Садриддин Айӣи ҷунин изҳор дош-танд: «Ҷомӣ ва Навоӣ дар ҳалли масъалаҳои асосии замони худ ҳаммаслак буда, барои бо ёрии ҳамдигар ҳал қардани онҳо муво-риза бурдаанд, қувваҳои пешсафи ҷомеаро барои иштирок дар ин мувоҳиза раҳнамоӣ қардаанд. Ҷунин ҳамбастагӣ ба эҷодиёти ада-бияту илмӣ ва фаёлияти ҷамъиятӣ, аз ҷумла ба фаёлияти сиёсии Навоӣ таъсири бузург расондааст».

Ба сифати рамзи муносибати дўстии қадимӣ, таърих, фарҳанг, арзишҳо ва руш-ди онҳаи ду халқ дар Самарқанд ба ша-рафи Абдурахмони Ҷомӣ ва Алишери Навоӣ муҷассаса гузошта шуд. Дар шаҳри қуҳан-бунёд ва ҳамаша шуқуфрон қомат афроста-ни муҷассасаи ин ду мутафаккири бузург, ки ба тамаддуни дунё саҳми бекиёс гузош-таанд, беҳуда нест. Зеро фарзандони бу-зурги халқҳои тоҷиқу ўзбек дар замони худ қуҳлаҳои баланди илму фанро айнан дар ин шаҳри таърихӣ фатҳ қардаанд. Ба сифа-ти рамзи бародарии мо дар шаҳри Душан-бе муҷассасаи Алишери Навоӣ гузошта шуд.

ОМИЛИ ЭТНИКӢ НЕ, БАЛКИ ОМИЛИ ЗЕҲӢИ АСОСӢ АСТ

Дар сарзамини Ўзбекистон намоёндогонӣ беш аз 130 миллат ва халқият истиқомат меку-нанд. Дар байни ин ҳамватанон миллионҳо шаҳрвандони ба миллати тоҷик мансуб низ ҳас-танд. Онҳо Ўзбекистонро ватани азиз ва хонаи дўстдоштаи худ меҳисобанд ва дар ин кишвар оилаи ягона гардида, ақлу тифоқ зиндагӣ ме-кунанд. Зеро имрўз дар кишвари мо ҳангоми ба инсон баҳо додан ба омилҳои этникӣ не, бал-ки ба омилҳои зеҳнӣ эътибори асосӣ дода ме-шавад. Қатъи назар аз он ки қӣ ва намоёндаи қадом миллат ҳастем, дар ҷамъияте, ки иқти-дор, дониш, салोҳият қадр қарда мешавад, зиндагӣ мекунем. Аз ин рӯ, мисли намоёндо-гонӣ халқҳои дигар дар байни шаҳрвандона-ни миллати тоҷик мансубӣ мо низ онҳое, ки дар қорҳои давлатӣ ва ҷамъиятӣ дар вазифаҳои масъул қор мекунанд, ҳусусан намоёндогонӣи парламент, ректорони донишгоҳҳо, намоёндо-гонӣи ҳокимияти иҷроия, мақомоти ҳуқуқ ва тар-тибот зиндаанд. Қамина ҳам яке аз онҳост. Дар Палатаи қонунгузорӣ дар муҳлат, дар Сенати Олий Маҷлиси Ҷумҳурии Ўзбекистон бори дуҷум фаёлият нишон додан, бо боварии роҳ-

барият ба сифати роҳбари даргоҳи қалони таъ-лимӣ қор қардани қамина исоботи фикрҳои бо-лост.

ДЎСТ ДАР ҚУЛФАТ ШИНОХТА МЕШАВАД

Беҳуда намегўянд: «Ҳамсояат ошошта – ту ошоштаи». Ўзбекистон ҳамаша ҷонибдори ҳаёти ошошта ва шуқуфони бародарону хо-ҳарони мо дар мамлакатҳои ҳамаша мебошад. Дар наватии худ, халқи тоҷик, ки риштаҳои бародариро бо ҳам пайванд мекунанд низ ҳамаи таманнои қоравирус Ўзбеки-стон ҳам ба Тоҷикистон дастӣ ёрӣ дароз қард, қонтейнерҳои сайёри тиббиро ба сифати қу-маки беғараз равон ва сафари шифокорони дараҷаи оливо ба Тоҷикистон ташкил намулд. Ман муқтавои ин қумакҳои мутақобиларо дар ҳикмати зерини дорои маънои бузурги фал-сафии намондан забардасти адабиёти Шарқ Саъдии Шерозӣ мушоҳида қардам:

Як гули мақсуд дар ин бўстон,

Ҷида нашуд бе мадади дўстон.

ДУРНАМОИ МУНОСИБАТҲО БА ҚАДАМҲОИ НАВАТӢИ ДАЛЕРОНА ВОБАСТА АСТ!

Дўстӣ сарҳад надорад. Ҳамқорӣ бошад, бо бардавом будан ояндадор аст. Имрўз муно-сибатҳои Ўзбекистону Тоҷикистон пайваста дар ҳоли рушд аст. Минбаъд ба зинаи нав бардоштани он ба қадмҳои наватии далеро-на вобаста аст. Аз ҷумла, мувофиқ ба са-лоҳияти дохилии ҳар ду мамлакат ба 1 мил-лиард доллар расондани муомилоти савдои тарарфӣи пешбини шудааст, ки ба манфиати ҳар ду ҷониб хоҳад буд. Дар байни сохто-рҳои давлатӣ ва ҳудудҳои наздиқараҳӣ те-зондани лоиҳаҳои вусъати кооператсия, ҷамъовариҳои техникаи кишоварзӣ, истеҳсо-ли маводи сохтмон, ҳуворҳои, насасонӣ, маҳсу-лоти электротехникӣ ва молҳои дигар аз ҷум-лаи ҳадафҳои оянда ба шумор мераванд.

Бинобар ин барои дар ҳудуди ҳар ду мам-лакат ташкил қардани қорхонаҳои муштарақ, дастгирӣи инфрасохторҳои савдои беруна ва амалиётҳои воридотию содироти, бизнес-форумҳои дучониба ва намоишҳои маҳсуло-ти саноати миллии созишномоҳо ба имзо ра-сидаанд. Дар наватии худ, интизор меравад, ки муносибатҳо дар самти таҳқиқи ҳама-корҳои самарабахш дар соҳаи энергетика, интиқили газӣ табиӣ ба Тоҷикистон, неруи барқ ба Ўзбекистон, рушди нақлиёт ва доло-ноҳои байналмилалӣи транзитӣ дар мин-тақаҳо боз ҳам мустаҳкамтар гардад. Файр аз ин, минбаъд фаёли намулдани робитаҳои байни академияҳои илмӣ, муассисаҳои таъ-лими оӣ, сомонҳои эҷодӣ ва ҷамоатӣ, таш-кил намулдани вохӯриҳои намоёндогонӣи дои-раҳои илмиву фарҳангӣ аҳамияти қалон до-рад.

Абдуқодир ТОШҚУЛОВ,
узви Сенати

Олий Маҷлиси Ҷумҳурии Ўзбекистон,
ректори Донишгоҳи давлатии Тирмиз.

(Аз шумораи 140-уми 28 июли соли 2020-и рўзнамаи «Ҷумҳурия» гирифта шуд).

ХАБАРҲО

Маълумотҳо – дар «дафтари оҳанин»

24 апрели соли равон оиди дар да-враи карантин таъминоти аҳоли бо шуғл ва дастгирӣи он аз нигоҳи иқтимоӣ ҷамъомадӣ видеоселекторӣ баргузор шуда, Президент аз рӯи андешидани чораҳои муҳим роҳбарони секторҳои вазифадор қарда буд барои пушт-бонӣи оилаҳои эҳтиёҷманд «дафтари оҳанин» пеш баранд, аз рӯи қорҳо, ки ба иҷро расондаанд, ба он дафтар маълумотҳо ворид созанд.

Роҳбари хидмати матбуоти Вазорати пуштбонӣи маҳалла ва оила С.Боймирзо-ева дар брифинге, ки рӯи қор омад, таъ-кид сохт маълумотҳо дар бораи оилаҳои муҳтоҷ, ки ба «дафтари оҳанин» сабт ёфта-анд, аз ҷониби роҳбарони секторҳо ҳар рӯз тавассути қаллиди имзои рақамӣ ба сайти «Saxovat.argos.uz» ворид қарда мешаванд.

Ба «дафтари оҳанин», зимнан, аҳоли аз рӯи 7 тоифа: камтаъмин, ногиро, ба кўма-ки иқтимоӣ муҳтоҷ, солхўрдагонӣи танҳо, бекорҳои доимӣ, шаҳрвандони дар давраи карантин бекормонда ва онҳое, ки дар давраи карантин аз ҳудудҳои вазъи эпидемиологикашон вазини баргаштаанд, до-хил мегардад.

«Дафтари оҳанин» дар роҳи аз камба-ғалӣ баровардани аҳоли ва дар ин самт андешидани чораҳои манзилнок ва мақ-саднок манбаи муҳим буда, ҳар рӯз аз ҷони-би роҳбарони секторҳо ба базаи элек-тронӣи вориднамоеи маълумотҳо воқеан шаффофияти руйхати дар маҳаллаҳо шак-лфатаро таҷассус месозад, қайд қарда шуд дар брифинг.

Дар тақсими маблағ – риоя ба меёри адолат

Дар рўзҳои мураккаби карантин ба кўмаки иқтимоӣ фаро гирифта шуда-ни бештар аз 1,7 млн. нафар аҳоли, ки намоёндогонӣи зиёда аз 400 ҳазор оилаанд, аз ғамхорӣи наватии Пре-зидент ва ҳукумат ва сисёати халқпар-варонаи давлатӣ мо дарак медиҳад. Ба 12990 хонадон 10 млрд. 611 млн. сўм ҷудо қарда шуд.

Роҳбарони вилояти Тошқанд ҷунин ме-хисобанд, дар тақсими маблағҳо, ки ҷудо

шудаанд, таъмин будани адолати иқтимоӣ хеле муҳим аст. Бо ҳамаи мақсад ба оилаҳо, ки 3 нафар аъзо доранд, ба миқдори панҷ-сад ҳазор сўмӣ, хонадонҳои, ки 4 ва аз он зиёд хўранда доранд, як миллион сўмӣ кўма-ки ақдафайнаи иқтимоӣ расонда мешавад. Ба тоифаи якум ҷамъ 4758, ба тоифаи дувум 8232 хонадон мансубанд, ҳабад медиҳад қотиби матбуоти ҳокимияти вилоят Б.Қобу-лов.

Кўмаки хайриявии дорусозҳои ҳинд

Ширкати фармасевтиқии «Шрея Лайф Севансиз»-и Ҳиндустон доруворӣи худро бо тамоми дунё паҳн месозад. Ширкат 16 сол инҷониб ба Ўзбекистон низ робитаи мустаҳкам дорад.

Дар рўзҳое, ки бинобар шароити панде-мия таъмин ба дорувор дар ҷумҳуриамон мураккабӣ қасб намулдааст, қорхона ба Бун-ёди байналхалқии хайриявии «Соғлом авлод учун» воситаҳои шифойӣ фиришод, ки 2,5 млрд. сўм арзиш доранд. Дорувор асосан барои пешгирӣ ва табобати зуқом, ша-молхўрӣ, муътадилсозии ҳарорати бемор ва муолиҷаи нишонаҳои сирояти коронавирус истифода мегардад, ки ҳам барои қудакон ва ҳам қалонсолон муқаррар шудаанд. Инъ-оми дорусозҳои ҳиндустонӣ тавассути бри-гадаҳои патронажии кўмаки тиббӣи иқтимоӣ ба тамоми ҷумҳурий паҳн ва эҳтиёҷмандон онҳоро роӣгон дастрас хоҳанд қард.

Ҳодимони оддӣ – мавриди эътибор

Ҳар қорхонаю ташкилот вазифадор аст ҳусусан дар шароити ҳозираи пан-демия, аз тарзи моддӣи рўзгори ҳоди-монаш ҳабардор бошад.

Маъмурияти Агентии хидматҳои давлатии вилояти Қарғона тахти ҳамадастӣ бо шуъбаи вилоятии Федератсияи иттиҳодияи қасаба ба наздик 70 нафар ҳодимон, ки дар ин соҳа қор қарда ва ниёзи бештар ба эътибор до-ранд, кўмаки беминнатӣ моддӣ расонд. Қут-тиҳое, ки ба онҳо 12 наф маҳсулоти хўроқ-ворӣ, аз ҷумла орд, шакар, раван қорӣ ги-рифтаанд, ба воситаи мошинҳои махсус ба манзилҳои дарқорӣ расонда дода шуданд.

М.ШОДИЕВ,
муҳбири «Овози тоҷик».

Имрўзо дар агрокластери «Обод турмуш орзуси»-и ноҳияи Асакаи вилояти Андиҷон меваву сабзаво-ти гуногун пухта расиданд. Меваҳои гуногуни пухтарасидаи майдони бозорҳо маҳсули меҳнати соҳибқоронро намоиш дода, аз фаровонӣ дарак медиҳанд. Шоҳҳои себу олхўрӣ аз серхосилӣ ҳам гаштаанд. Сифати помидору қаланфури булғор, қабудиҳо водор менамоянд, ки ба деҳқон таҳсиноҳ гуём. Ангурҳои дар сўриҳо расида баъди андақ вақт зеби дастархони мо мегардад.

Ба меваҳои агрокластер, ки дар 4 ҳазору 150 гектар боғ пухта расидаанд ва неъматҳои саҳро дар қатори давлатҳои мустақили ҳамдўстӣ дар кишварҳои Белгия, Олмон, Норвегия низ харидор зиёд мебошад. Инчунин ба харбузаи дар қорхонаи назди агрокластер ҳушқардашуда дар Русия талабгорон бисёр.

Дар сурат: дар агрокластери «Обод турмуш орзуси»-и ноҳияи Асакаи вилояти Андиҷон.

Суратгир: З. УМУРЗОҚОВ (ЎЗА).

ДОИР БА МАСЪАЛАИ ИҶРОИ БАРНОМАИ ДАВЛАТӢ

(Аввалаш дар сах. 1).

Унсурҳои ҷудопозирӣи арзишҳо ва анъанаҳои халқи Ўзбекистон – санъати бахшӣ, дорбозӣ, дўппидўзӣ, мактаби қулолӣ, зардўзӣ, гулдўзӣ, латифаҳои Хоҷа Насриддин Афандӣ, анъанаҳои рубобсозӣ ва рубобна-возӣ, бозӣҳои халқӣ шомистаи ба Руйхати намоёндаи мероси ғайри-моддӣи фарҳангии башариати ЮНЕСКО дохил шудан мебошанд.

Ба Руйхати байналмилалӣи ЮНЕСКО «Ҳотираи ҷаҳонӣ» метавон объектҳо, мисли «Қушбеги амо-рати Бухоро», «Ҳонигарии Қў-қанд», ки дар бойгонӣи марказии давлатии Ҷумҳурии Ўзбекистон нигоҳ дошта мешавад ва як қатор объектҳои ди-гаре, ки дар музей ва бойгонӣи мам-лакатӣ мо мавҷуданд, ворид қард. Ҳабад дода мешавад, ки дар айни ҳол бо баъзе сабабҳо татбиқи бар-

номаҳои байналмилалӣи ЮНЕСКО боздошта шудааст. Аммо дар оянда идоме додани ин қор мувофиқи мақ-сад хоҳад буд.

Дар банди 223 фасли 4 «Самтҳои афзалиятноки рушди соҳаи иқтимоӣ»-и Барномаи давлатии татбиқи Стра-тегияи амалиёт оид ба панҷ самти аф-залиятноки рушди Ҷумҳурии Ўзбеки-стон дар солҳои 2017-2021 дар «Соли рушди илм, маърифат ва иқтисодиё-ти рақамӣ», ки бо фармони Прези-дент аз 2 март соли 2020 тасдиқ шу-дааст, вазифаҳо оид ба омодаسازیи пешниҳодҳо доир ба ворид наму-дани объектҳои мероси фарҳангии кишвари мо, ки дар фарҳангӣи ҷаҳонӣ саҳми арзанда гузоштаанд, ба руйхати Мероси ҷаҳонӣ, мероси ғайримоддӣи фарҳангии инсоният ва Руйхати бай-налмилалӣи «Ҳотираи ҷаҳонӣ»-и ЮНЕСКО, инчунин тавсеаи ҳамқорҳо бо сомонҳои байналмилалӣ дар ин самт гузошта шудаанд.

Иҷрои ин банди барнома ба зим-маи Вазорати фарҳанг, Вазорати ко-роҳи ҳориҷӣ, Қумитаи давлатии руш-ди сайёҳӣ, Академияи бадеӣ, Акаде-мияи илмҳо, Агентии «Ўзархив», Ва-зорати молия вогузор шудааст. Ин сохторҳо қорҳои муайянеро иҷро менамоянд.

Аммо наметавон гуфт вазифаҳо дар сатҳи зарурий иҷро мешаванд. Вазо-ратҳо ва идораҳои масъул ба ҷунин масъалаҳо, ба монанди тартиб дода-ни руйхати мақсадноки объектҳо, ки барои дохил қардан ба Руйхати на-моёндагии ЮНЕСКО то соли 2030 таъ-сия дода шудаанд ва муайян қарда-ни манбаи маблағгузорӣ барои тар-тиби он, баргузор намулдани гуфту-шунд бо қоршиносони ЮН

Донишгоҳи давлатии тиббии Самарқанд ба номи академик Павлов ба сифати яке аз муассисаҳои таълими тиббӣ на танҳо дар Осиёи Марказӣ, балки дар тамоми собиқ Иттиҳоди Шӯравӣ шинохта шуда буд. Ҳанӯз солҳои 60-уми асри гузашта дар кафедраҳои гуногуни ин даргоҳ беш аз 40 нафар устодони соҳаҳои гуногун фаъолият доштанд, ки аксарияти онҳо хатмкардагони мактабҳои тоҷикии вилоят, сониян дастпарварони ҳудуди ҳамин донишгоҳ буданд. Аз ҷумла, номи Абдулҳамид Мансуров, Минҳон Ғуломов, Матлуб Самеъбоев, Азиз Юсуфов, Ислон Зокиров, Азиз

(январ – апрел) дар чунин курсҳо, ки шабона амал мекард, таҳсил мегирифтанд, пас баробари дигар қабулшавандагон ҳуҷҷатҳои шонро ба комиссияи қабул супорида, баробари дигарон имтиҳон месупориданд. Барои онҳо ягон ҳел имтиёз набуд (сонитар Ғуломов, донишгоҳи курсҳои тайёрии нӯҳмоҳа ташкил карда шуда, онҳо ҳамчун бахши сифр (нолевая группа) доништа шуда, ҳангоми қабул имтиёзҳо ҳам доштанд).

Дар яке аз рӯзҳои тирамоҳи соли 1966 дар мағозаи якуми «Ўзкитоб» воқеа дар маркази шаҳри Самарқанд, ки он вақтҳо ҳамеша серодам буд, устоди До-

хатто ба сол бузургтар, хатмкардагони омӯзишгоҳи тиббӣ, дорро фаъолияти меҳнатӣ, оиладор ва соҳиби як-ду нафар фарзанд ҳам буданд.

Мо дар давоми ҷаҳор моҳ ба ин шунавандагон дар асоси барномаи мактабӣ дарс додем ва онҳоро барои супоридани имтиҳони қабул омода намудем. Ба як маъно, мо хидмати репетиторро имрӯзро иҷро кардем.

Тартиб ин буд, ки шунавандагон баъди хатми курс ҳуҷҷатҳои худро дар қатори дигар довтолабон ба комиссияи қабул дода, баробари онҳо имтиҳон месупоранд.

Мактаби № 18 ноҳияи Самарқанд ва чанде дигаронро, ки ба туфайли ҳамин курси тайёри барояшон ҳаққи устодӣ дораму онҳо ҳамчун духтурони номдор байни мардум сазовори эътибор гардидаанд, бо камолоти ифтихор ба ёд меорам. Аксари онҳо ифтихор доштанд, ки асоси таълимиро дар мактабҳои миёна аз устодон ба забони модарии худ – забони ноби тоҷикӣ омӯхтаанд.

Минбаъд ҳамчун соҳаҳои дигари ҳаёт дар мактабҳои олии низ ришвагири реша давонда, дар бобати таълим ба забони тоҷикӣ низ ҳар ҳел монеаҳо пайдо шуданд.

Ҳунарманди моҳир

Устои гулдаст Муҳаммадали Юнусов дар фестивали байналхалқии ҳунармандон, ки соли 2019 дар шаҳри Қўқанд баргузор шуда буд, ба унвони «Ҳунарманди бехтарин» сазовор гардид.

40 сол аст, ки Устои халқии Ўзбекистон М. Юнусов бо ҳунари қандакории ҷуб шугл мебарзад. Ӯ аз хурдсолӣ ин ҳунари меросии бобоёниро омӯхта, дар ин мuddат мактаби хоси худро ташкил намуд. Ба қариби устои моҳир дар маркази ноҳияи Фурқати вилояти Фарғона корхонаи оилавии ҳунармандии «Усто Юсуфҷони наққош»-ро ташкил карда, ба ҷавонон омӯхтани асрори ҳунари наққоширо

ба роҳ монд. Сутуни айвони корхона бо қандакорӣ зеб дода шуда, инчунин ин ҷо музейи бо фотосуратҳои асбобҳои дуредгарӣ ва маҳсулоти дастии ҷубии ҳунармандон фаъолият дорад.

– Дар устохона бо шогирдон дар асоси супоришоти аҳолӣ сӯри, хонтахта, айвони хурд тайёр мекунем, – меғўяд М. Юнусов. – Пештар аз ҷуби дарахтони чормағз, чанор, қайрағоч ва сафедор маҳсулот тайёр мекардем, ҳоло аз ҷуби тўс истифода мебарем. Сафи ҷавонони ҳавасманд ба ҳунари қандакорӣ васеъ мегардад. Алҳол, дар устохонаи деҳаи Шотўра зиёда аз сад шогирд ба қандакорӣ карантин риёз карда, ҳунар меомӯзанд.

Дар байни аҷонҳои наққошии тайёркардаи онҳо асарҳои ба дараҷаи санъат баҳошаванда низ ҳаст.

Дар суратҳо: 1. Устои халқии Ўзбекистон – **Муҳаммадали Юнусов**. 2. Дар корхонаи оилавии ҳунармандии «Усто Юсуфҷони наққош».

Суратгир:
М. КОДИРОВ (ЎзА).

МУОСИРОНИ МО

ФИДОИИ КАСБ

Алҳол номи шифокорон ҳамчун фидоӣёни касби худ бо эҳтиром ба забон гирифта мешавад. Дар рӯзҳои пандемияи коронавирис, шифокорон ба савганди худ содиқ монда, барои ҳифзи тандурустии мардум заҳмат мекашанд.

Яке аз чунин шифокорони варзидаи Ҷуст духтури бачагон Маҳмудҷон Мадрахимов аст, ки ўро ҳама нағз мешиносанд ва номашро бо фохр ба забон мегиранд. Вай ба чунин эътибор ба эҳтироми умум бо меҳнати шобнаш сазовор гаштааст.

Умр чун оби равон мегузарад, меғўяд дар урфият. Ин ҳақ асту рост. Маҳмудҷон баъди хатми мактаби миёна солҳои 1978–1984 дар Донишқадаи педиатрии Осиёи Миёна таҳсил мегирад, соли 1984 баъди хатми донишқада фаъолияти меҳнатиашро дар поликлиникаи бачагонаи рақами 3-юми шаҳри Намангон оғоз мекунад. Баъди ду сол ба зодгоҳаш меояд ва дар поликлиникаи бачагонаи шаҳри Ҷуст ба сифати духтури бачагон фаъолиятро идора медихад. Аз устодонаш Сайфуллоҳон Болтаев ва Бойиш Мирзобеков асрори касбро бехтар меомӯзад ва барои муолиҷаи духтури истифода мебарад.

Аз соли 1992 то соли 2017 Маҳмудҷон Мадрахимов дар поликлиникаи бачагонаи ноҳия аз вазифаи духтури оддӣ то ба дараҷаи мудири поликлиникаи мерасад.

– Духтури касби басо бошараф ва масъулиятнок буда, ҳаёти инсон ба донишу маҳорати соҳибони ин касб вобаста аст. Як воқеа ҳеҷ аз ёдам намеравад. Дар поликлиникаи бачагонаи шаҳри Ҷуст кор мекардам. Ба шӯбаи тифли шамолхӯрдаи 8-моҳаро оварданд. Аз шӯбаи реаниматсия низ шифокорони соҳибхитоси даяват шуданд. Дили кӯдак аз тапиш монда буд, ҳамаи духтурон ноумед шуданд. Солҳои таҳсил дар донишқада устодонам таъкид мекарданд, ки «Дили бачагон монанди тўп аст, агар лаҳзае аз задан монад, безъитибор намонед». Машғултоҳи назари ро дар амал ба кор андохтам. Нафаси

сунъӣ дода, барои ба ҳаёт баргаштани кӯдак ҳамаи чораҳоро ба қор бурдам. Ниҳоят тифл ба ҳаёт баргашт. Ҳоло ў 30-сола аст. Ашқи шодии аз ҷашмони модари кӯдак ҷоришударо дида, меҳрам ба касби худ боз ҳам дучанд шуд, – меғўяд Маҳмудҷон Мадрахимов.

Оре, чунин фидоӣ ба касби худ Маҳмудҷонро дар кучо ва дар қадом вазифаи кор нақунад, ҳаргиз тарк накардааст. Вай нафақат духтури бачагон аст, балки дар ноҳия ягона кардиоревматологӣ соҳибхитоси бачагон ба шумор меравад.

Ҳоло Мақсудҷон Маҳмудов, Зуннунҷон Муҳиддинов, Фозилҷон Тоҷиҳмедов, Фаҳриддин Мансуров, Умеда Шораҳимова, Ойсулв Курмантоева барин дахҳо духтурони бачагон Маҳмудҷонро устоди худ мешуморанд ва эҳтиром мекунад.

Имрӯзҳо Маҳмудҷон Мадрахимов вазифаи ҷонишини сардори иттиҳодияи тиббии ноҳияро дар ўҳда дорад. Бо ташаббуси ў ва бо иштироки мутахассисони академияҳои тиббии Тошқанд ва Андиҷон дар байни педиатриҳои ноҳия машғулиятҳои мактаби маҳорат баргузор гардид. Аз ин машғулоти духтурони ҷавон таҷрибаи омӯхтанд, ки дар фаъолияти минбаъдаи меҳнатиашон қор ҳоҳад дод.

Соли 2016 бо дастии Маҳмудҷон Мадрахимов дар ноҳия Маркази перенаталӣ скрининг ба фаъолият шурў гардид. Вай дар ин рӯзҳои карантин бино бар пандемияи коронавирис ҳамчун узви ситоди мубориза бар зидди коронавирис барои пешгирии ин бемории қорҳои тарғиботӣ ва ташвиқоти ро роҳ мондааст.

Маҳмудҷон нафақат фидоии касби худ, инчунин сарвари оилаи ахлу тифок ба шумор меравад. Бо ҳамсари ҳамшираш Кароматхон Мадрахимова 2 писар ва 2 духтарро тарбия карда ба воя мерасонанд.

Духтури соҳибхитоси бачагон Маҳмудҷон Мадрахимов, ки барои ҳифзи тандурустии аҳолӣ меҳнат мекунад, ба синни 60 расид, яъне ў ба даврони камолот ворид шуд.

Саида НАСИМОНОВА,
вилояти Намангон.

БОРИ КАҚ БА МАНЗИЛ НАМЕРАСАД

Мо ҳама мардони меҳнатзодаем, гуфтааст як шoire. Тавре ба назар мерасад, олтиариқиҳо бештар меҳнаткаш, дар боғдорӣ кишоварзӣ ба онҳо баробар шудан душвор, баъзе деҳқонон он ҷо то ҷаҳор маротиба дар як сол ҳосил меғундоранд.

Вале шахсони ба парварии ва фуруши нашла машғул низ ёфт мешуданд дар ин ноҳия. Дар натиҷаи чораи таъҷили, ки андешида шуд, дар ҷойҳои маҳаллаи Янгйараб шаҳрванд

Ҷ.М. аснои ба 26 миллион сўм фурухтани моддаи нашлавар ба даст афтод. Аз рӯи ин ҳолат шӯбаи ноҳиявии садорати қорҳои дохилӣ парвандаи ҷинӣ қушод ва нисбати Ҷ.М. чораи эҳтиётӣ ба ҳаёс

гирифтанд андешида шуд. Марбут ба ин гуна амалҳои ноҳуш наشري «Postda» хотирнишон сохта, ки ҷинӣҳо вобаста ба кишт, истеъмол, нигоҳ доштан ва фурухтани моддаҳои нашлавар ҷавобгарии саҳт муқаррар буда, ҷинӣҳоқор аз рӯи қисми 5-уми моддаи 273-юми Кодекси ҷинӣ то 20 сол аз озодӣ маҳрум шуданаш мумкин.

Ш. МУҲАММАД.

ҲАР КАС БА ЗАБОНИ ХУД СУХАНДОН ГАРДАД...

Миллат танҳо аз роҳи озодӣ ба таълим ва тарбия даст меёбад. (Бернард Шоу)

Одиллов, Амриддин Чалолов, Масъуд Аҳтамов, Холқарим Расулов, Рафиқ Сатторов, Муҳаммадқул Юсуфов, Фазлиддин Аслиддинов ва чанде дигар байни халқ машҳур буда, анъанаҳои онҳоро шогирдонашон Нейматхон Ҳўчаев, Санъат Нарзуллоев, Аъзамҷон Эшонқулов, Муҳаммадқул Азизов, Муродқул Истамқулов, Шўҳрат Юсуфов, Рустам Самеъбоев, Акмал Ҷумъаев, Санъат Файзуллоев, Зафар Юсуфов ва боз дахҳо дигарон бо муваффақият давом дода истодаанд. Байни онҳо чанд нафар ҷавонону духтарон аз яҳудиёни бухорӣ буданд, ки таълими миёнаро дар мактабҳои таълимашон ба забони тоҷикӣ дар шаҳрҳои Самарқанд, Бухоро, Шаҳрисабз, Душанбе ва ғайра фаро гирифта буданд. Аз ҷумла, дар мактабҳои № 25 ва № 26-уми шаҳри Самарқанд воқеа дар маҳаллаи Шарқ, ки аксар яҳудиёни бухорӣ зиндагӣ мекарданд, таълим ба забони тоҷикӣ бурда мешуд.

То солҳои 90-ум дар аксар донишгоҳ ва донишқадаҳо аз хатмкардагони мактабҳои миёна имтиҳонҳои қабул ба қадом забоне, ки мактаби миёнаро хатм карда бошанд, ба ҳама забон гирифта мешуд. Аз ҷумла, дар Донишқадаи тиббии Самарқанд ба номи академик Павлов низ имтиҳонҳои қабул аз фанҳои кимия, физика (шифохӣ) ва иншо аз забон ва адабиёти тоҷик ба забони тоҷикӣ қабул карда мешуд. Аксар имтиҳонҳои қабул дар мактабҳои олий ва хатто омӯзишгоҳҳои миёнаи махсус аз ҷониби омўзгороне, ки аз Донишгоҳи давлатии Самарқанд ва мактабҳои миёнаи вилоят даъват карда мешуданд, ба тарзи шаффоф гузаронида мешуд. Хатто дар мактабҳои олии Тошқанд ҳамчун Донишқадаи ирригация ва мелiorатсияи хоҷагии қишлоқ, Донишқадаи политехникии Тошқанд, Донишқадаи муҳандисии роҳи оҳан, Донишқадаи педиатрии Осиёи Миёна, Донишқадаи хоҷагии халқ ва ғайра низ имтиҳонҳои қабул, бахусус, иншо аз забони модарӣ ба қадом забоне, ки довтолаб мактаби миёнаро хатм карда бошад, гузаронида мешуд. Таълим дар ин муассисаҳо ба забонҳои ўзбекӣ ва русӣ ба дараҷаи баланд роҳандозӣ шуда буд.

Ҳамаи солҳо дар мактабҳои олий курсҳои тайёри созмон дода шуда, онҳое, ки ба донишгоҳҳо дохил шудан меҳостанд, ҷаҳор моҳ

нишгоҳи тиббии Самарқанд Ширхон Аббосовро, ки ба туфайли мутасадди рўзномаи бисёрнусха барои донишқада «Медитсина фани учун» буданаш ба матбааи донишгоҳ омада меистод, дидам. Камина ҳамаи солҳо донишгоҳро хатм карда, муаллими кафедраи забон ва адабиёти тоҷик будам. Ширхон баъди ҳолпурсӣ гуфт, ки ҳоло ба курси тайёри, ки аз моҳи январ фаъолияти худро оғоз мекунад, ҳуҷҷатҳоро қабул карда истодаанд. Мувофиқи эълон барои қабул ба гуруҳҳои таълимашон ба забонҳои ўзбекӣ дархостҳо омада истодаанд. Чанд нафар ҷавонону духтарон муроҷият кардаанд, ки оё гуруҳе ба забони тоҷикӣ низ вучуд дорад? Ман бо ҳамаи масъала ба шумоён муроҷият карданӣ будам. Агар довтолабон аз 20 нафар зиёд шаванд, гуруҳ ташкил кардан мумкин аст. Оё муаллимҳои дарсдиҳанда ёфта метавонанд?

Ман гуфтам, ки қабул кардан гиред, агар гуруҳ ташкил шавад, муаллим пайдо мекунем.

Баъди чанд рўз Ш. Аббосов ба кафедраи мо омада гуфт, ки аз 21 нафар дархост ҷамъ шуд. Акун ба рои инҳо аз забон ва адабиёти тоҷик, кимия ва физика омўзгорон лозим аст. Дарсҳо ҳар ҳафта ҷаҳор рўз шабона ҷаҳорсоатӣ дар бинои асосии донишқада (дар шафати «Бозори пўшида») мешавад.

Пас аз пайи ҷустуҷўи муаллимон шудем. Ба ҳар як шунаванда 45 сўм дар бадали ҷаҳор моҳ меода, ба ҳар як соат дарси муаллимон 1 сўмӣ додан рост меомад. Гарчи он вақт бо 1 сўм як рўз зиндагӣ кардан мумкин буд, бисёр муаллимон нахостанд, ки барои ҳамаи 1 сўм барои худ ташвиш зиёд намоёнд. Ман, ки худ ваъда дода будам, таълими дарси забон ва адабиёти тоҷикро ба зиммаам гирифтам. Аз фанҳои физика ва кимия муаллимон Қудратов ва Пақанаевро (ин кас аз яҳудиёни бухорӣ буд ва дар мактаби миёна аз кимия дарс меода) аз мактабҳои тоҷикии шаҳри Самарқанд пайдо кардем. Дар курси мазкур ҳамагӣ 21 нафар шунаванда, аз инҳо 19 нафар аз шаҳр ва ноҳияи Самарқанд, 1 нафар аз Тайлоқ, 2 нафар аз ноҳияи Шаҳрисабз (ҳар ду духтар аз яҳудиёни бухорӣ) – ҳама писарону духтарон хатмкардагони мактабҳои тоҷикӣ буданд. Ман роҳбари гуруҳи онҳо шудам. Баъзеи онҳо ҳамаинну соли ман ва

Аз 21 нафар шунавандагони гуруҳи мо худӣ ҳамаи сол 19 нафар ба донишқадаи тиббӣ дохил шуданд. Як нафар ба факултети биологияи донишгоҳ дохил шудааст, дигараш ба ягон донишгоҳ ҳуҷҷат насулоридааст.

Шояд муваффақияти курс овоза шуда бошад, ки соли ояндааш 26 нафар ҷавонону духтарон шунавандаи курс буданд. Байни онҳо 4-5 нафар аз деҳаҳои Оҳалик ва Миронқул, ки аз шаҳри Самарқанд дуртар аст, низ ҳузур доштанд. Бо вучуди он ки он вақтҳо масъалаи нақлиёт низ душворӣ дошт (махсусан, шабона), онҳо дар машғулиятҳо мунтазам иштирок мекарданд. Аз ин гуруҳ боз ба ҳамаи тартиб 23 нафарашон ба донишқадаи тиббӣ дохил шуданд.

Мувофиқи маълумоти ба мо расонидаи мудири курс соли баъд маъмурияти донишқадаи тиббӣ барои қабул ба гуруҳи тоҷикӣ бо баҳонаи он ки хатмкардагони ин гуруҳ ҳама тоҷикписарони шаҳрияндӯ имтиҳонҳои қабулро хубу аъло супорида, ба донишгоҳ бештар дохил мешаванд ва ба довтолабоне, ки аз ҷойҳои дурдаст меоянд, ҷой кам расида истодааст, иҷозат надидааст.

Бо камолоти мамнуният гуфта метавонам, ки аз ҷавонону духтароне, ки ҳамаи солҳо ба донишқадаи тиббӣ дохил шуда буданд, ягонда нафарашон соҳиби дараҷаи унвонҳои илмӣ шуда, чанде аз онҳо ташкилоту муассисаҳои тиббиро роҳбарӣ ҳам кардаанд. Чунончи, яке аз шогирдонии ҳамаи курс Турсунтош Ҳолова (Убайдуллоева) (хатмкардаи мактаби № 8 шаҳри Самарқанд), ки донишқада ро бо дипломи аъло хатм карда буд, дар давоми беш аз 40 сол ҳамчун сардухтури бемористони маҳаллаҳои Кафтархона ва Раҷабамини Самарқанд фаъолият нишон дода, сазовори эъзоҳ эҳтироми мардум гардида, бо ифтихорномаҳои ҳукумати сарфароз карда шудааст. Инчунин, номи Маҳкам Саъдуллоева (хатмкардаи мактаби № 8 шаҳри Самарқанд), Саъдулло Ҳушвақтов (хатмкардаи мактаби № 22 шаҳри Самарқанд), Насим Ҷўрақулов (хатмкардаи мактаби № 21 ноҳияи Самарқанд), Солеҳон Мўминов (хатмкардаи мактаби № 47 шаҳри Самарқанд), Абдуҳалим Давронов (хатмкардаи мактаби № 16 ноҳияи Самарқанд), Моҳира Қаюмова (хатмкардаи

дар баробари ин, тоҷикон ва тоҷикзабонон бояд дар назар доранд, ки асосҳои таълиму тарбияро ба фарзандони худ аз муассисаҳои таълимии томактабӣ сар карда, дар ҳамаи зинаҳои таълими миёна ба забони модарӣ омўзондан аҳамияти қалон дорад. Танҳо дар он сурат мо соҳиби мутахассисони хуб, давомдиҳандагони бехтарин анъанаҳои ниёгон шуда метавонем.

Ҳамаи ин ба худшиносиву ҳудогоҳӣ, ҷасорату матонат, имону вичинди мову шумо вобастагӣ дорад.

Аслиддин ҚАМАРЗОДА,
Корманди шоистваи фарҳанги Ҷумҳурии Ўзбекистон.

БОБО ДАСТИ НАБЕРА ГИРИФТААСТ

Ин мўсафед ба бегонаҳо не, ба набераи худаш ғамхорӣ мекунад. Вале дар Олтиариқ ҳама ба вай аҳсант меҳонанд.

Ғап дар он ки наберааш Асилбек ногирони модарзод. Ёздаҳсола шудааст, вале ҳанўз роҳ рафта ё мустақилона хўроқ хўрда наметавонад. Қаҳқорбобо ба «мағзи донак» нон ҳоида медихад, бачаи қалоншударо ҳанўз бардошта мегардад.

Духтараш Ўктамон бебаҳт гардид, ба болояш нури дидаи ў – ногиро. Қаҳқорбобо тақдирӣ духтарашро фикр карда, маротибаи дуюм ба шавҳар дод, набераи маълулашро бо худ гирифт. Ва аз баҳри ҳама қорҳои дунё баромада, ба парварии ў машғул гашт.

Мешунавем, ки баъзе модарон кўдакони худро мефурўшанд, ё ба ҳонаи шафқат месупоранд, баъзе волидон аз баҳри кўдакони андак ногирони худ мебароянд, бобо меғўяд, ногироҳо низ инсон, ҳусусан тифлҳо ба шафқати мо бештар мўхтоҷ...

Ҳодимони ҷамъияти ногиронҳои ноҳия зўд-зўд ба ҳабаргирии Асилбек меоянд ва меғўянд, ба бахтат илоҳо умри бобоят дароз шавад.

ва тайёр намудани кадрҳо дар коллеҷҳо, идора кардани коллеҷҳо, қорӣ кардани усулҳои нави рушди малака дар хоҷагии қишлоқ, таълими иқтисоди рақамӣ ва онлайн-офлайн барои ҷавонони деҳқотро мадди назар гирифтааст. Дар баробари ин, қорӣ намудани усулҳои нави идоракунии хоҷагии қишлоқ бар асоси инноватсияҳои байналмилалӣ ва миллий низ дар лоиҳаи мазкур пешбинӣ шудааст.

Қорғарони деҳот бо малақаҳои нави, ки дар секторҳои хоҷагии қишлоқ заруранд, таъмин карда мешаванд. Ин малақаҳои нав аз хоҷагии қишлоқи дорои технологияи баланд, механизатсияи тақмилифта, пармақунии фосилавӣ, истифодаи дастгоҳҳои парвозкунандаи бидуни пилот, техникаи робот, биотехнология, истифодаи таҳлил намудани маълумоти зиёд ва интелекти сунӣ иборатанд.

М. АҲРОПОВ,
муҳбири «Овози тоҷик».

ЮНЕСКО ва Иттиҳоди Аврупо

зиндагии мардуми деҳотро беҳбуд мебахшанд

Бахшида ба пиёда кардани барномаи нави ҳукумат, ки тахти унвони «Рушди малакаи бо қор таъминкуни дар деҳоти Ўзбекистон» ва дар ҳамкорӣ бо ЮНЕСКО ва Иттиҳоди Аврупо сурат хоҳад гирифт, конференси онлайн баргузор шуд.

Дар конференси ҷонишини Нахуствази, раиси Комиссияи миллии Ҷумҳурии Ўзбекистон оид ба қорҳои ЮНЕСКО Азиз Абдуҳақимов, ҷонишини директори генералии ЮНЕСКО дар масъалаҳои омўзишу парварии Стефания Чонини, сафири ИА дар Ўзбекистон Эдуардс Стипрайс, ҳамчунин намоёндогони вазорату идораҳо ва созмонҳои байналмилалӣ иштирок карданд.

Ин лоиҳаи саривақтӣ ва ҳеле мумкин арзёбӣ гардид. Талошҳои ҳукумати мо баҳри беҳбудии ҳаёти деҳот равона шудааст, ки аз пандемияи коронавирис осеб дидаанд ва одамони зиёд шугли худро аз даст до-

даанд.

– Ин лоиҳа ҳамчунин барои тарбияи насли наврас дар давран баъди пандемияи низ мусоидат менамояд ва устувории онро ба ҳар гуна таҳдидҳои оянда низ таъмин мекунад, – гуфт А. Абдуҳақимов.

Тазаққур ёфт, ки мақсад аз татбиқи ин лоиҳа ҳамқорӣ барои тақмили таълими техникаи ва касбӣ дар деҳот, омўзонидани соҳаҳои кишоварзӣ ва ирригацияи, ҳамзамон ривҷ додани малакаи ба қор таъминкуни дар деҳот мебошад.

Маблағи умумии лоиҳа барои 4 сол 9,6 миллион евроро ташкил менамояд. Баҳши мумими барнома модернизатсияи тадрис

Чанде пеш хона ва хавли санъаткори машури самарқандӣ Ҳоҷи Абдулазиз Абдурасулов, ки бо баъзе сабабҳо аз даст ба даст гузашта, хароб шуда буд, ба хона-музей табдил дода шуд.

Ҳарчанд 31-уми январӣ соли 1969 Шӯрои Вазирони Ӯзбекистон тахти рақами 56 оиди абадӣ гардонидани хотираи Ҳоҷи Абдулазиз Абдурасулов қарор

аст, дар ларзиш ва шӯриш меоварад. Ҳар гоҳ ин нолаи шӯрангез ва суруди ларзишомез аз ноҳун ва гӯлӯи мусиқашиносии қуҳан-соле сар барзад, ҷӯшу хуруши дили ҳасратнашудаам дучандон мегардад. Зеро ҳар нағма ва суруде, ки дар ин ҳолат навохта ва суруда мешавад, чунон ки сурати айёми шабоб ва саргузашти рӯзҳои ҷавононам аз пеши назарам

хидмати шоиста кардаанд. Сарояндагони хушовоз Аҳмад Бобоқулов, Барно Исҳоқова, Шоиста Муллоҷонова, Комилҷон Отаниёзов, Ҷӯрабек Муродов, Муноҷот Йўлчиева ва дигарон дар ин олам шохроҳи худро доранд. Ширкати «Граммфон»-и Рига соли 1909 роҳи тўлонию тай намуда, барои навишта гирифтани садои ҳофизони машҳур Ҳоҷи Абдулазиз ва Левӣ

Ногаҳон бигзашт аз рӯйи ҷаҳон. Зери хоки тира шуд охирмакин, Ҷустуҷӣ кардам босе Тамҳидваш. Соли фавти ӯ зи аҳли дурбин, Гуфт: шуд дилгир аз аҳли ҷаҳон, Ҷо ба Ҳоҷӣ гашт фирдавси барин. Моддаи абҷади китъаи таърихи Тамҳиди Самарқандӣ соли 1355 хичриро

ӯ ба тарабу нишот меомандаанд. Аз ҳама муҳимаш, ӯ дар «Шашмақом» таъйироти қиддӣ дароварда тавонист, ки мутахассисону доғишмандони ин соҳа эътироф кардаанд. Шояд шоири маъруфи мо Низомии Ғанҷавӣ фармудааст: Аз ӯ хушгӯтаре дар лаҳни овоз, Надид ин ҷангпӯшти аргунунсоз. Боиси хурсандист, ки имрӯзҳо дар Самарқанд як

Соҳиби тўй, ки марди хушёр ва рамузфаҳм будааст, ба маъноии сурӯд сарфаҳм рафта аз ӯ ҷиҷолатомези узор мепурсад ва таом меоварад.

Дар осорхонаи устод

Дар як гўшаи Самарқанд Хона-музейи Ҳоҷи Абдулазиз Абдурасулов ба расмият кушода шудааст. Дар шафати дар-

РОҲҶО РАВОНУ МАРДУМ ХУРСАНД МЕШАВАНД

Ҳокимияти вилоят дар арафаи иди мубораки Қурбонро ба бошандагони як қатор маҳаллаҳои шаҳри Андиҷон ва ноҳияи Олтинқул хушхӯливу хурсандӣ ато намуд. Аз ҳисоби маблағи бучаи маҳаллӣ маҳаллаҳои Фороби, Ҳамдўстӣ, 21-солагии мустақилӣ ва Сарвонтеппаи шаҳр ва маҳаллаҳои Қумакай, Оишахонум, Ҷўнтак, Далварзин ва Янги чеки ноҳияи Олтинқул ҳамвору мумфарш ва кори инфрасохтори коммуналии он беш аз пеш беҳбуд меёбад.

Бино ба маълумоти дафтари матбуоти ҳокимияти вилоят роҳҳо ва инфрасохтори коммуналии аксари ин маҳаллаҳо сӣ сол боз рӯи тармимор надидаанд. Бештари қорхоро мардуми ин маҳалҳо аз ҳисоби маблағи худ ба сомон мерасониданд.

Ҳокими вилоят Шўхрат Абдурахмонов бар асоси муроҷиатҳои сокинони ин маҳаллаҳо ба мутасаддиҳои идораҳои дахлдор супориш додааст, ки таъмини барқ, газӣ табиӣ, оби ошомидани ва обёрӣи нӯҳ маҳалларо беҳбуд бахшанд.

– Ин муроҷиатҳои мардум ба воситаи шабакаи телеграм ба мо ироа шудаанд. Мо ҷиҳати иҷрои он камари ҷиммат бастаём. Ҳоло аз санҷиши рафти иҷрои ин қорҳо бармеояд, ки мардум аз воқуниҳои мусбати ҳокимияти вилоят нисбати муроҷиатҳои онҳо мушторланд. Дар ин давраи мушқилу тоқатфароси пандемияи коронавирус мо орузуви оромӣ ва чандиносолӣ мардумро бароварда месозем ва ба дили онҳо шодиву нишот мебахшем, – меғӯяд Шўхрат Абдурахмонов.

Ба таъкиди ӯ ҳамаи қорҳои барномарезишударо дар фурсати кам ба иҷро расонидан ғайримумкин аст ва он вақту муддат тақозо менамояд. Барои ба барқ пурра таъмин кардани аҳолии маҳаллаи Фороби шаҳри Андиҷон боз шаш симҷузи симинти зарур аст. Ҳамчунин дар ин муддат аз 47 кўчаву паскўчаҳо роҳҳои дахлӣ он пурра мумфарш карда шуд.

– Ба вукў пайвастанӣ чунин диғаргунӣ дар арафаи иди Қурбон тўхфаи хубест барои сокинони маҳаллаи мо. Одамоне муддатҳои дароз аз камбудии оби ошомидани азият мекашиданд ва ин масъала низ оҳиста ҳаллу фасл мешавад, – бо қаноатмандӣ изҳор мебарорад раиси ҷамоати шаҳрвандони маҳаллаи

Фороби шаҳри Андиҷон Ҳошимҷон Турғунов.

Ба гуфтаи Тоҳирҷон Солиев – раиси ҷамоати шаҳрвандони маҳаллаи Далварзини ноҳияи Олтинқул аз соли 1 ҳазору 240 хонаводаи маҳаллаи онҳоро ҳафтуним ҳазор нафар аҳоли ташкил медиҳад. Дар ин маҳалла мумфарш намудани 12 километр роҳҳои дохилӣ барномарезӣ шудааст.

– То кунун беш аз 8 кило-

метри ин роҳро мумфарш намудем. Дар рўзҳои наздик қисмати боқимондаи он низ мумфарш карда хоҳад шуд. Одамоне маҳаллаамон дар арафаи иди мубораки Қурбон аз ин иқдоми ҳокимияти вилоят хеле хурсанд шуданд, – иброз дошт Тоҳирҷон Солиев.

Мумфарш намудани роҳҳои ба нақша гирифташуда ба дўши қормандони садорати минтақаи роҳҳои автомобилӣ вилоят воғузори шудааст. Тавре ки сардори ин идора Ҳомидҷон Якубонов меғӯяд, барои мумфарш намудани як километр роҳ 400 миллион сўм тақозо мешавад.

– Худ ҳисоб кунед, ки барои мумфарш намудани даҳҳо километр роҳ чӣ қадар маблағ бояд харҷ шавад. Гузашта аз ин, дар фасли гармои тобистон хобондан ва ҳамвор кардани муми ҳарораташ 150 дараҷа қори саҳлу сода нест. Бо вукўи ин, мо талош ба харҷ медиҳем, ки супоришҳои ба зимма гирифташуда дар вақти муқарраршуда иҷро кунем ва мардум аз натиҷаи қорамон хурсанд шаванд, – меғӯяд Ҳомидҷон Якубонов.

Тибқи маълумоти дафтари матбуоти ҳокимияти вилоят иҷрои қорҳои таъмири тармии роҳҳо, таъмини мардум ба барқу газӣ табиӣ, кашидани қубурҳои оби нўшоӣ ва обёрӣ дар минтақаҳои гуногунӣ он беш аз пеш вусъат пайдо кардааст.

Мирасрор АҲРОРОВ,
муҳбири «Овози тоҷик»
Вилояти АНДИҶОН.

БА ИЛМИ МУСИҚӢ УСТОДИ КУЛ БУД

Имрӯзо ҳар як самарқандӣ ва меҳмонони Самарқанд дар ҳар сари қадам бо осоре дучор меоянд, ки аҷдод дар тўли асрҳо бунёд кардаву барои ояндагон ба ёдгор гузоштаанд. Далели фикри мо майдони Регистон, Шоҳи Зинда, осорхонаи Мирзо Улуғбек, Гўри Мир, масҷиду қалъаҳо, қабристон ва боқимондаи истеҳкомҳо мебошанд. Боиси ифтихор аст, ки дар сояи лутфу меҳрубониҳои сарвари давлат ва саъю кўшиши мардум ин ҳама обод мегардад.

ри махсус қабул карда буд, вале сад дарағ, ки хидматҳои санъаткори номдор қадр нафот ва номи ин марди шарифро ба ёд наоварданд.

Хидматҳои Ҳоҷи Абдулазиз дар тарғибу ташвиқи «Шашмақом» хеле калон аст. Вай дар замони худ ба авҷу таркибҳои «Шашмақом» — «Ду насро», «Уззол», «Зебопарӣ», «Авҷи турк», «Сегоҳ», «Дебача», «Уш-шоқи Самарқанд», «Қурбон шавам» ва ғайра рўйи тоза бахшид. Шояд аз ҳамин сабаб Устод Айни, нави-сандагон Раҳим Ҳошим, Ҳасан Ирфон, Абдураҳмонов Рабев, журналистони Отаҳон Латифӣ, Шоҳқайҳори Мухаббатзод, Шералӣ Сокин ва дигарон дар бораи ӯ асарҳои ҷолиб иншо намудаанд.

Дар ҷилди 11-уми асарҳои Садриддин Айни «Санъаткори бузург» ном очерк дар қабридааст, ки дар бораи санъат, ҳунар ва тарҷумаи ҳоли Ҳоҷи Абдулазиз нигоштаи ҷолибӣ диққат мебошад. Аз ҷумла Устод Айни таассуроти хешро чунин иброз доштааст:

«Ман мусикиро бисёр дўст медорам, садои ларзишдори дутор бо нолаи пуршўри танбўр, дили аламдидаи маро, ки аз гоғияи ҳасрат ва андўх маҷоли ҳаракаташ намонда-

ягон-ягон мегузаранд, инчунин гиреҳҳои дили хунгаштаамро, ки монанди гунҷаи лола тан ба тан доғ барҳам бастаанд, ба пеши чашмам ҷараҳ-ҷараҳ мекушоянд...»

Чаро «Шашмақом» гўянд?

Дар «Энциклопедияи советии тоҷик» калимаи «Шашмақом» чунин шарҳ дода шудааст: «Шашмақом» — силсилаи суруду охангҳои классикии тоҷик, ки дар як низоми муайян мураттаб гардидааст. «Шашмақом» мероси мусикии мардуми тоҷик буда, аз шаш мақом: «Бузург», «Рост», «Наво», «Дугоҳ», «Сегоҳ» ва «Ироқ» иборат аст. «Ҳар мақом қисматҳои соӣ — «Мушкилот» ва овозӣ — «Наср»-ро дар бар мегирад».

Дар ғайи гардидани ғанҷинаи пурбаҳои мусикии «Шашмақом» хидмати ҳофизону навозандагони машҳур Ҳусайнӣ, Саидҳамиди Ғичқай, Шоди Самарқандӣ, Қавақии Бухорӣ ва дигарон бузург аст. Ба рушди санъати мусиқӣ Ҳоҷи Абдулазиз Самарқандӣ, Левӣ Бобохонов, Соҳиҷон Бобошариф, Шоҳназар Соҳибов, Фазлиддин Шаҳобов, академикҳо Юнус Раҷабӣ, Мухтор Ашрафӣ, Мутеъулло Бурҳонов

Қандов, ки истеъдоди нотакорон зиёратҳои санъаткорон мебошад. Масалан, ҳар гоҳ устод Ҷўрабек Муродов ба шаҳри мо таъриф оварда, албатта, қабри Ҳоҷи Абдулазизро зиёрат мекунад.

– Устод Ҳоҷи Абдулазиз ҳанўз дар қайди ҳаёт будан аз ҷониби аҳли замон эътироф шудааст, – иброз дошт боре Ҷўрабек Муродов. – Вай на танҳо адабиёти классикии форс-тоҷик ва ўзбек, инчунин меҳро мусиқию адабии халқҳои Осиёи Миёна, мусиқии халқҳои арабро хуб медонист. Ӯ ба ҳар як порчаи «Шашмақом» матни чандин шоири классик ва муосирашро ворид намуда, бо услуби хосса сурӯдааст.

– Оё шумо медонед, ки ҳунари баланди Ҳоҷи Абдулазиз дар чист? – гуфта буд муҳаққиқи эҷодиёти ӯ Равшан Ҳамроқулов. – Дар дарк намудани мазмуну мундариҷаи оламғири шеърҳои Абўабдуллоҳи Рўдакӣ, Шайх Саъдӣ, Ҳоҷа Ҳофиз, Қамолӣ Хўҷандӣ, Абдураҳмони Қомӣ, Алишери Навоӣ, Мирзо Бедил ва дигарон аст. Чуноне ки Устод Айни таъкид кардаанд, ҳар як шунаванда аз овози ширадори ин булбули ҷаманистони ҳунар ва нолаҳои муассири дутори

Дар сари қабри ҳофиз

Рости гап, то ба наздикиҳои қабриҳои шоир Пайрав Сулаймониву ҳофиз Ҳоҷи Абдулазиз хароб буданд. Соли 1990 журналист Шералӣ Сокин дар маҷаллае аз ҳоли табоҳи гўри Ҳоҷи Абдулазиз навишт. Сипас собиқ роҳбарони шаҳр барои обод гардонидани оромгоҳи қабриҳои фаври андешиданд. Дар тахтасанги оромгоҳаш байтҳои зерини шоири самарқандӣ Тамҳид сабт ёфтаанд:

Хайф аз он лаҳи тарабхези латиф,
Ҳасрато аз он адои дилишин.
3-он лабу дандони илхонхитирор,
3-он навои маҳбатангези сурур.
Ҳам фараҳбахши клуби сомеин,

ифода мекунад, ки баробари соли 1936 милодӣ мебошад.

Ҳоло марқади ҳофизӣ нотакорон зиёратҳои санъаткорон мебошад. Масалан, ҳар гоҳ устод Ҷўрабек Муродов ба шаҳри мо таъриф оварда, албатта, қабри Ҳоҷи Абдулазизро зиёрат мекунад.

– Устод Ҳоҷи Абдулазиз ҳанўз дар қайди ҳаёт будан аз ҷониби аҳли замон эътироф шудааст, – иброз дошт боре Ҷўрабек Муродов. – Вай на танҳо адабиёти классикии форс-тоҷик ва ўзбек, инчунин меҳро мусиқию адабии халқҳои Осиёи Миёна, мусиқии халқҳои арабро хуб медонист. Ӯ ба ҳар як порчаи «Шашмақом» матни чандин шоири классик ва муосирашро ворид намуда, бо услуби хосса сурӯдааст.

– Оё шумо медонед, ки ҳунари баланди Ҳоҷи Абдулазиз дар чист? – гуфта буд муҳаққиқи эҷодиёти ӯ Равшан Ҳамроқулов. – Дар дарк намудани мазмуну мундариҷаи оламғири шеърҳои Абўабдуллоҳи Рўдакӣ, Шайх Саъдӣ, Ҳоҷа Ҳофиз, Қамолӣ Хўҷандӣ, Абдураҳмони Қомӣ, Алишери Навоӣ, Мирзо Бедил ва дигарон аст. Чуноне ки Устод Айни таъкид кардаанд, ҳар як шунаванда аз овози ширадори ин булбули ҷаманистони ҳунар ва нолаҳои муассири дутори

«Намедонам чӣ шуд аспам?!»

Санъаткори номдори самарқандӣ вақте ба мамлакатҳои Шарқи Наздик азияти сафар кард, ба ҳаёт ва фаъолияти ӯ беасар намонд. Ҳангоми боздид аз Маккаю Мадина, Мисру Искандария ва дигар кишварҳои ҷаҳон бо қадами мубораки худ ва санъати сеҳрангезаш ба мардуми таҷрибӣ гизои маънавий бахшид. Аз ҳама муҳимаш ҳунари воли хешро сайқал дода, аз ҳамкасбон сабақ мегирифтӣ дарси мусиқӣ меод.

Ҳунарпешаи хидматнишондодаи Тоҷикистон Асадуллоҳи Атоуллоҳ дар бораи Ҳоҷи Абдулазиз нақли аҷиб дорад:

– Боре Ҳоҷибобо ба як деҳаи дурдаст аспасвор рафта хидмат мекунад. Вақт аз пешин гузашта бошад ҳам, дар тўйхона садои ҳофизӣ номдори таниндоз меғашт. Меҳмононро мизбонон «ай дўст!», «боз яқта шавад!» гўён бо-исрор сурӯд хонданаширо талаб мекарданд.

Бечора Ҳоҷибобои гурӯснаву хасташуда замзама мекунад:

Аз он рўзе, ки ман ҳофиз,
Ҳазор лаънат ба ин касбам,
Худам аз гуштанӣ мурдам,
Намедонам чӣ шуд аспам?!

ГўШАИ МЕТОДӢ

АҲАМИЯТИ ТАТБИҚИ ТЕХНОЛОГИЯИ «КЕЙС» ДАР ҶАРАӢНИ ТАЪЛИМ

Дар шароити имрӯза ҷараӢни таълим ва тарзи дуруст ташкил намудани онро бо технологияи нави таълимӣ тасаввур кардан мумкин нест. Мо ҳоло ҳостем, ки дар бораи яке аз ҳамин гуна технологияи нави таълим «Татбиқи технологияи «кейс» дар ҷараӢни таълими адабиёт» харф занем.

Технологияи «кейс» аз фанни адабиёти тоҷик дар мактабҳои миёна методи наву ноанъанавӣ ба шумор меравад. Ин метод дар мактабҳои миёна ҳоло татбиқ намуда шудааст.

Аз хусусияти технологияи «кейс» бармеояд, ки объекти асосӣ дар он таҳлили мантиқӣ ва ташаққули ҷаҳонбинии шахс мебошад. Яъне мақсади асосии кейс хонандаро ба таҳлили мантиқӣ ва фикронии мустақил водор сохтан аст.

«Кейс» як навъ функсияи институти ташкилӣ инро намуда, дар асоси маълумоти, вазъиятҳои муаммояи ва саволҳо тартиб дода мешавад. Асосан ҳаҷми «кейс» он қадар васеъ набуда, он ба тарзи системанок мебошад ва бештар ба дарси семинар-тренинг пешбинӣ шудааст.

Ҳамин тавр, технологияи «кейс» ба тақдими намунаи муаммо (таваассути матн, порча, вазъиятҳои муайян), бо роҳҳои мухталиф ҳал кардани онҳо, аз нуқтаи назари мухталиф нигаронда шудааст. Аз ин бармеояд, ки дар аудиторияи хонандагон тавассути

«кейс» муаммои гузошташударо ҳал, таҳлил мекунад ва худ баҳо медиҳад.

Ин методи таълимӣ дар ибтидои асри XX дар мактаби бизнес (корпоративӣ)-и Горвард пайдо шудааст. Дар соли 1920 пас аз қор карда баромадани «маҷмӯаи кейсҳо» тамоми соҳоти таълимии менаҷмент дар мактаби Горвард бо методикаи «Case study» гузаронида шуд. Дар Русия технологияи кейсро методи таҳли-ли вазъиятҳои муайян ба масъалаҳои вазъиятӣ (васъталаб) менаманд. Дар солҳои охир методҳои таълимии «кейс» дар соҳаҳои тиббиёт, ҳуқуқшиносӣ, математика, маданият-шиносӣ, сиёсатшиносӣ, иқтисодиёт ва таълими бизнес васеъ истифода шуда истодааст.

Технологияи «кейс» дар худ гурӯҳи усул, метод, технологияи таълимро таҷассум мекунад, ки ба ҳалли масъала ва муаммоҳои дақиқ нигаронида шудааст. Онро ба методҳои таълимии интерфасол тобъ доноси-таанд, онҳо яқоя амал кардан (ҳам-

қорӣ кардан)-и ҳамаи таълимгирандагон, ҳамчунин педагогҳо таъмин месозанд.

Ин номи технология аз калимаи латинии «casus» — ҳолати муғлақ (сарғум)-и ғайриоддӣ, ҳамчунин аз англисии «case» — портфел, ҷомадон гирифта шудааст. Баромадӣ истилоҳи моҳияти ин технологияро инъикос мекунад, ки хонандагон аз муаллими қоғози ҳуҷҷатҳо (маҷмӯи ҳуҷҷатҳои муайян дар ҳалта ва ё куттӣ, яъне «кейс»)-ро қабул меку-нанд, ки бо ёрии он гоҳо муаммо ва роҳи ҳалли онро муайян мекунад, гоҳо агар муаммо муайян бошад, ва-риант (қарина)-ҳои аз ҳолати мурак-қаб баромаданро қор карда мебаро-яд.

Дар дарсҳои иқтисодиёт, ҳуқуқши-носӣ, ҷамъиятшиносӣ, мавзӯҳои таърих, ки таҳлилии микродӣ зиёди ҳуҷҷатҳо ва сарнашмаҳо талаб ме-кунад, аз технологияи «кейс» бо му-ваффақият истифода бурдан мумкин аст.

Технологияи «кейс» барои гириф-тани дониш аз фанҳое, ки дар он бо саволи гузошташуда ҷавоби ягона вучуд нашошта, якҷанд ҷавобе вучуд дорад, ки аз рӯи то чӣ дараҷа дуруст буданашон рақобат карда метаво-нанд, муайян карда шудааст.

Соҳт ва марҳилаи асосии намунаи машғулоти бо «кейс»:

1. Номи предмет.
2. Пешинҳоди мавзӯ барои кейс.
3. Мақсади асосӣ аз истифодаи кейс.
4. Натиҷаҳо, ки аз фаъолияти машғулоти пешбинӣ мешаванд.
5. Барои муваффақиятноқ гузаро-нидани «кейс» чӣ гуна донишу мала-каҳоро соҳиб будани хонандагон.
6. Манбаъҳои асосӣ барои гузаро-нидани он.
7. Тавсифи «кейси» мазкур аз рӯи хусусиятҳои технологияи он.
8. Масъала (васъият, муаммо)-и барои «кейс» тақдимишаванда.
9. Роҳҳои ҳалли масъала ва ё му-аммои додашуда.
10. Ташкил намудани вазъияти муаммояи тавассути саволи силсила-саволҳои гуногун.

Гуфтан мумкин аст, ки дар макта-бҳои миёна тавассути ин нави дарс ба натиҷаҳои муайян ноил гаштан мумкин аст. Бояд таъкид кард, ки дар шароити имрӯза ташкил ва татбиқи технологияи «кейс» ба шароити дар-си анъанавӣ он қадар мувофиқат на-карда, ин технология асосан ба дар-си наву ноанъанавӣ, яъне бештар ба дарсҳои кунҳо, маҳфилҳои адаби ва монанди инҳо пешбинӣ шудааст.

Тўрабой АҚРАБОВ,
омўзгори мактаби миёнаи
рақами 7-уми ноҳияи Сўхи
вилояти Фарғона.

Зиёратҳои Ҳўҷақалони Абдулмонӣ дар маҳаллаи Яққатомии ҷамоати шаҳр-рвандони ноҳияи Тўрақўргони вилояти Намангон қойгир мебошад. Ҳазрати Абдулмонӣ аз шахсони табаррукест, ки дар роҳи илму зиё ба эъзози мар-дум сазовор гардидааст. Ба масҷиди ҷомеи ноҳия номи ӯро гузоштаанд. Қабри ин шахси муътабар дар қабристони ақибӣ масҷиди номбурда воқеъ гардидааст. Иморати дар назди сағона қойгиршуда дар қадим чиллаҳона ба ҳисоб мерафт.

Дар ин маҷмўа дастхатҳои қариб сеасринаи нодир маҳфузанд. Бинои маъзур ва мақбара алқол бо ёри ва қумаки беминнатӣ аҳолии ҳудуд бо нигоҳ доштани қиёфаи пешинаш таъмир гарди. Дар ин маҷмўаи қадима ташкил намудани музей, китобхона ва маркази ҳунармандонро ба нақша даровардаанд.

Дар сурат: дар зиёратҳои Ҳўҷақалони Абдулмонӣ.
Суратгир: Ҳотам МАМАДАЛИЕВ (ЎЗА).

Овози тоҷик

МУАССИСЛАР:
Ӯзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Конунчилик палатаси Кенгаши,
Ӯзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Сенати Кенгаши ва Ӯзбекистон
Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тоҷик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир Шерпўлод ВАКИЛОВ

Рўзнома ҳафтае ду маротиба:
рузҳои қоршанбе ва шанбе чоп
мешавад.

Рўзнома дар компютерхонаи идора
харфчинӣ ва саҳифабандӣ гарди.

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи ҷопи ду интервали ва шери аз 50 мисраъ эҷад бошад, идора қабул намекунад. Рўзнома ба мактубҳои интиқоршуда ҷавоб намегардонад.

Рўзнома 25 июни соли 2008 дар Ӯчони матбуот ва ахбороти Ӯзбекистон таъри рақами 0003 ба рўйбат гирифта шудааст.

Индекси нашр — 170. Фармоиши 2 Г-835. Адади нашр 682, ҳаҷм 2 ҷузи ҷопӣ. Усули нашр — офсет, андозаи А-2.

1 2 3 4 6

Суратхисоби мо дар бонк:
С/Ҳ 20212000300101767001, МҲО
00417. Филиали Автотранспорти
бонки ДСТ-и «АКА»
дар шаҳри Тошқанд.

Муҳаррири навбатдор:
Г. Қабирова.
Мувофиқи ҷадвал — 21.30
Ба ҷоп супурда шуд — 23.30

Нишони мо:

100000 ш.Тошқанд,
кўчаи Матбуотчилар, 32.

Телефонҳо: қабулгоҳ: 233 - 82 - 83;
Котибот 233 - 83 - 35. Факс: 233-57-30.
сайт: http://ovoztojik.uz/, e-mail:
ovozto@umail.uz, ovaz@list.ru
Ишкони обона 170.
Маънаи таъриқи Ҳўҷақалони Яққатомӣ-Шарқ.
Нишони қорхона: қуна Буюк Тўрон, ҳоҷи 41.